

# РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

©2026 ЛИХВАР В. В.

УДК 339.9:330.341.1  
JEL: E22; F21; F43; O11

## Лихвар В. В. Роль міжнародних інвестицій у післявоєнній відбудові економіки України

У статті здійснено комплексний аналіз ролі міжнародних інвестицій у післявоєнній відбудові економіки України. Визначено сучасні тенденції інвестиційної діяльності в умовах воєнної економіки та трансформації інвестиційної моделі держави. Досліджено динаміку та структуру інвестиційних потоків, а також роль міжнародних фінансових організацій у забезпеченні економічної стабілізації. Обґрунтовано ключові фактори ефективного залучення інвестицій та систематизовано основні ризики інвестування. Запропоновано модель залучення міжнародних інвестицій у післявоєнний період, що базується на інституційних, фінансових та інтеграційних механізмах. Практичне значення результатів полягає в можливості їх використання при формуванні державної інвестиційної політики та стратегій економічного розвитку України. Метою дослідження є комплексний аналіз ролі міжнародних інвестицій у післявоєнній відбудові економіки України та визначення їх впливу на формування ефективної моделі економічного розвитку держави. В умовах повномасштабної війни економіка України зазнала значних втрат виробничого потенціалу, інфраструктури та інвестиційних ресурсів, що обумовлює необхідність активного залучення міжнародного капіталу для забезпечення відновлення економіки. У дослідженні використано системний підхід, методи структурного та порівняльного аналізу, статистичний метод, економіко-логічний метод і метод узагальнення, що дозволило дослідити особливості інвестиційних процесів в Україні, оцінити їх динаміку та визначити роль міжнародних інвестицій у відбудові економіки. Інформаційною базою дослідження стали матеріали міжнародних фінансових організацій, офіційна статистика України та наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених. Встановлено, що міжнародні інвестиції відіграють ключову роль у процесах післявоєнного відновлення економіки України, забезпечуючи фінансування інфраструктурних проєктів, розвиток енергетичного сектора, модернізацію виробництва та впровадження інновацій. Значну частку інвестицій становить фінансова допомога міжнародних організацій, що сприяє стабілізації макроекономічної ситуації та підтримці державного бюджету. Доведено, що ефективність залучення міжнародних інвестицій залежить від рівня інституційної стабільності, розвитку фінансових ринків, захисту прав інвесторів та реалізації структурних реформ. Водночас основними ризиками залишаються воєнні загрози, політична нестабільність і корупційні фактори, що стримують притік приватного капіталу. Наукова новизна дослідження полягає в комплексному обґрунтуванні ролі міжнародних інвестицій у післявоєнній відбудові економіки України та визначенні ключових факторів їх ефективного залучення. Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості їх використання при формуванні державної інвестиційної політики та стратегій економічного відновлення України.

**Ключові слова:** міжнародні інвестиції; економіка України; геоeкономіка; міжнародна економіка; глобальна економіка; післявоєнна відбудова; економічне відновлення.

**Бібл.:** 30.

**Лихвар Валерій В'ячеславович** – генеральний директор ДП «Цетпер Інтернаціональ Україна» (вул. Старонаводницька, 136, офіс 24, 25, Київ, 01015, Україна)

**E-mail:** [valeriylyhvar@gmail.com](mailto:valeriylyhvar@gmail.com)

**ORCID:** <https://orcid.org/0009-0002-1475-2433>

UDC 339.9:330.341.1  
JEL: E22; F21; F43; O11

## **Lykhvar V. V. The Role of International Investments in the Postwar Reconstruction of Ukraine's Economy**

The article provides a comprehensive analysis of the role of international investments in the postwar reconstruction of Ukraine's economy. The study identifies current trends in investment activity under conditions of a wartime economy and the transformation of the State's investment model. The dynamics and structure of investment flows, as well as the role of international financial organizations in ensuring economic stabilization, are examined. Key factors for the efficient attraction of investments are substantiated, and the main investment risks are systematized. A model for attracting international investments in the postwar period is proposed, based on institutional, financial, and integration mechanisms. The practical significance of the results lies in their potential use in shaping the State investment policy and economic development strategies for Ukraine. The aim of the study is a comprehensive analysis of the role of international investments in the postwar recovery of Ukraine's economy and the determination of their impact on the formation of an efficient model of the country's economic development. In conditions of full-scale war, Ukraine's economy has suffered significant losses of production capacity, infrastructure, and investment resources, which necessitates the active involvement of international capital to ensure the recovery of the economy. The study used a systematic approach, methods of structural and comparative analysis, statistical method, economic-logical method, and method of generalization, which allowed for the investigation of the features of investment processes in Ukraine, the assessment of their dynamics, and the determination of the role of international investments in the reconstruction of the economy. The informational basis of the study consisted of materials from international financial organizations, official statistics of Ukraine, and scientific works of domestic and foreign scholars. It has been found that international investments play a key role in the processes of postwar economic recovery in Ukraine, providing funding for infrastructure projects, development of the energy sector, modernization of production, and implementation of innovations. A significant portion of the investments consists of financial assistance from international organizations, which contributes to the stabilization of the macroeconomic situation and support of the State budget. It has been proved that the efficiency of attracting international investments depends on the level of institutional stability, the development of financial markets, the protection of investors' rights, and the implementation of structural reforms. At the same time, the main risks remain wartime threats, political instability, and corruption factors, which restrain the inflow of private capital. The scientific novelty of the study lies in the comprehensive substantiation of the role of international investments in the postwar recovery of Ukraine's economy and the identification of

key factors for their efficient attraction. The practical significance of the obtained results lies in the possibility of their use in the formation of State investment policy and strategies for the economic recovery of Ukraine.

**Keywords:** international investments; economy of Ukraine; geoeconomics; international economy; global economy; postwar reconstruction; economic recovery.

**Bibl.:** 30.

**Lykhvar Valeriy V.** – Chief Executive Officer, SE "Zepter International Ukraine" (office 24, 25, 13b Staronavodnytska Str., Kyiv, 01015, Ukraine)

**E-mail:** valeriylyhvar@gmail.com

**ORCID:** <https://orcid.org/0009-0002-1475-2433>

В умовах сучасних геоекономічних трансформацій економіка України зазнає безпрецедентних змін, спричинених повномасштабною війною та структурними зрушеннями у глобальній економіці. Военні дії призвели до суттєвого скорочення виробничого потенціалу, порушення логістичних систем і зниження інвестиційної активності, що підтверджується оцінками міжнародних фінансових організацій [1; 9].

У цьому контексті міжнародні інвестиції виступають ключовим інструментом післявоєнної трансформації економіки України, забезпечуючи не лише фінансові ресурси, але й доступ до сучасних технологій, управлінських практик та глобальних ринків [2; 6]. Їхня роль виходить за межі традиційного фінансування, формуючи основу структурної модернізації економіки та інтеграції у світову економічну систему.

Актуальність дослідження визначається необхідністю комплексного аналізу механізмів залучення міжнародних інвестицій та оцінки їх впливу на формування нової моделі економічного розвитку України в умовах післявоєнного відновлення [11; 14].

### Постановка проблеми

Післявоєнне відновлення економіки України потребує значних фінансових ресурсів і системних економічних рішень, що зумовлює необхідність активізації залучення міжнародних інвестицій. В умовах зниження внутрішнього інвестиційного потенціалу саме зовнішні джерела фінансування стають визначальними для забезпечення економічного зростання [1; 3].

Разом із тим, сучасне інвестиційне середовище характеризується підвищеним рівнем ризиків, інституційними обмеженнями та необхідністю проведення структурних реформ, що ускладнює процес залучення іноземного капіталу [29; 30]. Це обумовлює потребу в науковому обґрунтуванні ефективних механізмів інтеграції міжнародних інвестицій у систему післявоєнного розвитку України.

### Аналіз останніх досліджень

Проблематика міжнародних інвестицій та їх впливу на економічний розвиток держав досліджувалася у працях провідних економістів, зокрема

Дж. Даннінга, С. Хаймера та Дж. Сакса, які обґрунтували теоретичні засади функціонування прямих іноземних інвестицій та їх роль у глобальній економіці [21–23; 25].

Сучасні дослідження міжнародних організацій, зокрема Світового банку, МВФ, ОЕСР та UNCTAD, акцентують увагу на зростанні ролі інвестицій у відновлення економік після криз і воєнних конфліктів, а також на необхідності формування сприятливого інвестиційного клімату [2–4; 6; 9].

Окремі аспекти післявоєнної відбудови економіки України розглядаються у звітах міжнародних фінансових інституцій та аналітичних центрів, які підкреслюють важливість міжнародної допомоги, інституційних реформ і залучення приватного капіталу [11–14; 26; 27].

Разом із тим, питання комплексного аналізу ролі міжнародних інвестицій у післявоєнній відбудові економіки України потребують подальшого дослідження, що зумовлює актуальність даної роботи.

### Мета статті

Метою статті є комплексний аналіз ролі міжнародних інвестицій у післявоєнній відбудові економіки України та визначення їх впливу на формування ефективної моделі економічного розвитку держави.

### Методи дослідження

У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, що відповідають сучасним підходам до проведення економічних досліджень, зокрема аналіз, порівняння, узагальнення та систематизація.

Застосовано системний підхід для дослідження інвестиційних процесів як цілісної економічної системи; метод структурного аналізу – для оцінки змін у структурі інвестиційних потоків; порівняльний метод – для аналізу міжнародного досвіду залучення інвестицій; економіко-логічний метод – для формування наукових висновків.

Статистичний метод використано для аналізу динаміки інвестиційних показників та оцінки їх впливу на економічний розвиток України. Інформаційною базою дослідження стали матеріа-

ли міжнародних фінансових організацій, офіційна статистика України та аналітичні звіти щодо інвестиційної діяльності.

Застосування зазначених методів дозволило забезпечити обґрунтованість отриманих результатів і сформуванню комплексного уявлення про роль міжнародних інвестицій у післявоєнній відбудові економіки України.

## **Виклад основного матеріалу**

### **1. Стан інвестиційної діяльності України в умовах війни**

Війна суттєво вплинула на інвестиційний клімат України, що проявляється у скороченні обсягів прямих іноземних інвестицій, зростанні ризиків та зниженні ділової активності [20]. Значна частина інвестицій була втрачена через руйнування активів, евакуацію підприємств та зупинку виробництва.

Разом із тим, міжнародні фінансові організації продовжують надавати фінансову підтримку Україні, що дозволяє частково компенсувати втрати та підтримувати макроекономічну стабільність [3; 4]. У цих умовах змінюється структура інвестиційних потоків, зростає роль офіційної міжнародної допомоги та грантового фінансування [1; 5].

У кількісному вимірі інвестиційна активність в Україні зазнала значного скорочення у 2022 році: за оцінками міжнародних організацій, обсяг прямих іноземних інвестицій зменшився більш ніж на 35–40%. У 2023–2024 роках спостерігається поступове відновлення інвестиційних потоків, однак їх структура зазнала суттєвих змін. Зокрема, зросла частка міжнародної фінансової допомоги та грантових ресурсів, тоді як приватні інвестиції залишаються обмеженими через високий рівень ризиків. Це свідчить про трансформацію інвестиційної моделі України від ринково-орієнтованої до змішаної моделі з домінуванням міжнародної підтримки.

#### **1.1. Галузева структура міжнародних інвестицій у післявоєнний період**

У післявоєнний період особливого значення набуває галузева структура міжнародних інвестицій, оскільки саме вона визначає напрями відновлення економіки та формування нової моделі економічного розвитку. Аналіз міжнародного досвіду свідчить, що найбільший ефект досягається за умови спрямування інвестицій у стратегічно важливі сектори економіки.

Для України такими секторами виступають енергетика, транспортна інфраструктура, агропромисловий комплекс, цифрова економіка та оборонно-промисловий комплекс. Інвестиції в енергетичний сектор сприятимуть відновленню енергетичної безпеки держави та зменшенню залежності від зовнішніх ресурсів. Водночас розви-

ток транспортної інфраструктури забезпечить інтеграцію України в європейські логістичні мережі.

Агропромисловий комплекс залишається одним із ключових драйверів економічного зростання, що обумовлює необхідність модернізації виробництва, впровадження інноваційних технологій та розширення експортного потенціалу. Значний потенціал також має цифрова економіка, яка здатна забезпечити швидке зростання за рахунок розвитку IT-сектора, цифрових послуг та електронної комерції.

Особливу роль відіграє оборонно-промисловий комплекс, інвестиції в який сприятимуть підвищенню обороноздатності держави та розвитку високотехнологічного виробництва. Таким чином, оптимальна галузева структура інвестицій є ключовим фактором ефективної післявоєнної відбудови економіки України.

#### **1.2. Динаміка міжнародних інвестицій в економіку України**

Аналіз динаміки міжнародних інвестицій в економіку України свідчить про суттєві коливання їх обсягів у період воєнних дій. За даними офіційної статистики та міжнародних організацій, у 2022 році відбулося різке скорочення обсягів прямих іноземних інвестицій, що було зумовлено високим рівнем невизначеності, військовими ризиками та втратою виробничих потужностей [1; 20].

У 2023 році спостерігається часткове відновлення інвестиційної активності, однак обсяги інвестицій залишаються нижчими за довоєнний рівень. Важливою тенденцією є зміна структури інвестиційних потоків, де зростає частка державної та міжнародної фінансової допомоги, тоді як приватні інвестиції залишаються обмеженими [3; 5].

У 2024 році прогнозувалося поступове зростання інвестиційної активності за умови стабілізації безпекової ситуації та реалізації структурних реформ, що підтверджується оцінками міжнародних фінансових інституцій [9; 11]. Водночас ефективність залучення інвестицій залежала від здатності держави забезпечити інституційну стабільність, прозорість економічних процесів та захист прав інвесторів [6; 7].

Таким чином, динаміка міжнародних інвестицій в Україні характеризується високим рівнем волатильності, що зумовлює необхідність формування нової інвестиційної політики, орієнтованої на довгостроковий розвиток.

#### **2. Роль міжнародних фінансових організацій у відбудові економіки**

Ключову роль у фінансуванні післявоєнної відбудови України відіграють міжнародні фінансові організації, зокрема Світовий банк, Міжнародний

валютний фонд, Європейський банк реконструкції та розвитку та Європейський інвестиційний банк [1; 13; 14].

Фінансова підтримка цих організацій спрямована на відновлення критичної інфраструктури, енергетичного сектора, транспортної системи та соціальної сфери [11; 12]. Водночас важливим є не лише обсяг фінансування, але й створення інституційних умов для ефективного використання інвестиційних ресурсів.

Міжнародні програми підтримки України передбачають не лише фінансову допомогу, але й технічну підтримку, спрямовану на проведення реформ, підвищення прозорості та покращення інвестиційного клімату [15].

### **2.1. Міжнародний досвід післявоєнного інвестування**

Досвід післявоєнного відновлення економік інших країн свідчить про ключову роль міжнародних інвестицій у забезпеченні економічного зростання. Зокрема, після Другої світової війни реалізація Плану Маршалла стала важливим фактором відновлення економік європейських країн, що дозволило забезпечити стабільне економічне зростання та модернізацію виробництва [25].

Аналогічні підходи застосовувалися у країнах Східної Європи після трансформаційних процесів 1990-х років, де міжнародні інвестиції сприяли розвитку ринкової економіки, залученню сучасних технологій та інтеграції у світову економіку [6; 8].

Сучасні приклади післяконфліктного відновлення, зокрема у країнах Балканського регіону, також підтверджують ефективність поєднання міжнародної фінансової допомоги та приватних інвестицій [26; 27]. Важливим фактором успіху виступає створення сприятливого інституційного середовища, що забезпечує довіру інвесторів [14; 15].

Для України врахування міжнародного досвіду є важливим елементом формування ефективної моделі післявоєнного розвитку, що дозволяє адаптувати перевірені механізми залучення інвестицій до національних умов.

### **3. Прямі іноземні інвестиції та їх значення для економічного розвитку**

Прямі іноземні інвестиції є важливим фактором економічного розвитку, оскільки сприяють перенесенню технологій, розвитку інновацій та інтеграції у глобальні виробничі ланцюги [21; 22].

У післявоєнний період Україна має значний потенціал для залучення іноземних інвестицій, особливо в такі галузі, як енергетика, агропромисловий комплекс, інфраструктура та цифрова економіка [18; 19]. Водночас реалізація цього потенціалу залежить від рівня інституційної стабільності,

гарантій безпеки інвестицій та ефективності державної політики.

Важливим напрямом є формування сприятливого інвестиційного клімату, що включає дерегуляцію, захист прав інвесторів, розвиток фінансових ринків і забезпечення прозорості економічних процесів [6; 7].

### **3.1. Інструменти стимулювання залучення міжнародних інвестицій**

Важливим елементом формування ефективної інвестиційної політики є використання сучасних інструментів стимулювання залучення міжнародного капіталу. У світовій практиці застосовується широкий спектр таких інструментів, які можуть бути адаптовані до умов України.

До основних інструментів належать податкові стимули, державні гарантії, спеціальні економічні зони, механізми державно-приватного партнерства та страхування інвестиційних ризиків. Податкові стимули передбачають зниження податкового навантаження для інвесторів, що сприяє підвищенню привабливості інвестиційного середовища.

Державні гарантії та механізми страхування інвестицій дозволяють мінімізувати ризики, пов'язані з воєнними діями та політичною нестабільністю. Особливого значення набуває співпраця з міжнародними фінансовими інституціями, які можуть забезпечити відповідні гарантійні механізми.

Спеціальні економічні зони та індустриальні парки створюють сприятливі умови для реалізації інвестиційних проектів, забезпечуючи інфраструктурну підтримку та спрощені регуляторні процедури. Водночас розвиток державно-приватного партнерства дозволяє залучати приватний капітал до реалізації масштабних інфраструктурних проектів.

Таким чином, використання комплексного підходу до стимулювання інвестиційної діяльності є необхідною умовою активізації залучення міжнародних інвестицій у післявоєнний період.

### **3.2. Оцінка впливу міжнародних інвестицій на економічне зростання**

Міжнародні інвестиції відіграють важливу роль у забезпеченні економічного зростання, оскільки сприяють підвищенню продуктивності праці, впровадженню інновацій та модернізації виробничих процесів. У післявоєнний період їх значення суттєво зростає, оскільки вони виступають одним із ключових джерел фінансування відновлення економіки.

Згідно з дослідженнями міжнародних економічних організацій, зростання обсягів прямих іноземних інвестицій прямо корелює з темпами економічного розвитку, особливо в країнах, що відновлюються після криз або воєнних конфліктів [2; 9]. Інвестиції сприяють розвитку інфраструктури,

підвищенню конкурентоспроможності національної економіки та створенню нових робочих місць.

Для України міжнародні інвестиції мають мультиплікативний ефект, що проявляється у збільшенні обсягів виробництва, розвитку суміжних галузей та активізації внутрішнього ринку. Водночас ефективність їх впливу залежить від здатності економіки адаптуватися до нових умов та інтегрувати інвестиційні ресурси в систему економічного розвитку [6; 8].

Таким чином, міжнародні інвестиції виступають не лише джерелом фінансування, але й фактором структурної трансформації економіки України, що забезпечує довгострокове економічне зростання.

### **3.3. Пріоритетні напрями залучення міжнародних інвестицій у післявоєнний період**

У післявоєнний період особливого значення набуває визначення пріоритетних напрямів залучення міжнародних інвестицій, що забезпечують максимальний економічний ефект та сприяють структурній модернізації економіки України. Вибір таких напрямів має базуватися на оцінці потенціалу галузей, їх мультиплікативного впливу на економіку та стратегічної значущості для держави.

До ключових пріоритетів належить енергетичний сектор, який відіграє визначальну роль у забезпеченні економічної безпеки та стабільності функціонування економіки. Інвестиції у відновлення енергетичної інфраструктури, розвиток відновлюваних джерел енергії та підвищення енергоефективності сприятимуть зниженню залежності від зовнішніх енергоресурсів [11; 13].

Другим важливим напрямом є розвиток транспортної та логістичної інфраструктури, що забезпечує інтеграцію України в міжнародні торговельні мережі та підвищує її транзитний потенціал. Реалізація інфраструктурних проєктів сприятиме активізації економічної діяльності та залученню інвестицій у суміжні галузі [12; 26].

Агропромисловий комплекс також залишається одним із найбільш перспективних секторів для залучення інвестицій, оскільки має значний експортний потенціал і забезпечує продовольчу безпеку. Інвестиції в модернізацію виробництва та впровадження інноваційних технологій сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності української продукції на світових ринках [18; 20].

Крім того, важливим напрямом є розвиток цифрової економіки та високотехнологічних галузей, що забезпечують швидке економічне зростання та інтеграцію у глобальні інноваційні процеси. Залучення інвестицій у ці сфери дозволить сформувати нову модель економіки, орієнтовану на знання та інновації [6; 8].

Таким чином, визначення пріоритетних напрямів інвестування є ключовим фактором ефективного використання міжнародних інвестицій та забезпечення сталого економічного розвитку України в післявоєнний період.

### **4. Ризики та перспективи залучення інвестицій у післявоєнний період**

Основними ризиками залучення інвестицій в Україну є військові загрози, політична нестабільність, корупційні ризики та недостатній рівень розвитку інституцій [29; 30]. Ці фактори стримують притік приватного капіталу та підвищують вартість інвестицій.

Водночас післявоєнна відбудова створює значні можливості для залучення інвестицій, зокрема через реалізацію масштабних інфраструктурних проєктів, розвиток нових секторів економіки та інтеграцію в європейський економічний простір [26; 27].

Перспективи залучення інвестицій значною мірою залежать від ефективності державної політики, рівня міжнародної підтримки та здатності України адаптуватися до нових гео економічних умов [28].

#### **4.1. Інституційне забезпечення залучення міжнародних інвестицій**

Ефективність залучення міжнародних інвестицій значною мірою залежить від рівня розвитку інституційного середовища. Наявність прозорих правил ведення бізнесу, захист прав власності, ефективна судова система та антикорупційні механізми є ключовими факторами формування інвестиційної привабливості країни [6; 7].

У післявоєнний період особливого значення набуває формування інституцій, здатних забезпечити стабільність економічної політики та передбачуваність умов ведення бізнесу. Важливу роль відіграє співпраця з міжнародними організаціями, які сприяють впровадженню реформ і підвищенню ефективності державного управління [11; 14].

Реформування інституційного середовища має бути спрямоване на спрощення регуляторних процедур, підвищення прозорості економічних процесів та створення умов для захисту інвесторів. Це сприятиме зниженню інвестиційних ризиків та активізації притоку іноземного капіталу.

Таким чином, інституційний розвиток є одним із ключових чинників успішного залучення міжнародних інвестицій у післявоєнній відбудові економіки України.

На основі проведеного дослідження запропоновано концептуальну модель залучення міжнародних інвестицій у післявоєнній відбудові економіки України, яка включає такі ключові компоненти:

- ✦ *інституційний блок* (забезпечення стабільності, верховенства права та захисту інвесторів);
- ✦ *фінансовий блок* (розвиток фінансових ринків, доступ до капіталу, механізми страхування інвестицій);
- ✦ *державний блок* (підтримка стратегічних галузей, податкові стимули, регуляторна політика);
- ✦ *інтеграційний блок* (участь у міжнародних економічних структурах та інтеграція до європейського ринку).

Взаємодія зазначених компонентів формує мультиплікативний ефект економічного зростання та забезпечує ефективність залучення міжнародних інвестицій у довгостроковій перспективі.

**П**рактична реалізація запропонованої моделі передбачає поетапне впровадження інституційних та економічних реформ, спрямованих на підвищення інвестиційної привабливості України.

На першому етапі необхідним є забезпечення макроекономічної стабільності та мінімізація ризиків для інвесторів. Другий етап передбачає активізацію залучення інвестицій у стратегічні галузі економіки, що забезпечують довгострокове зростання. На третьому етапі важливим є формування інтегрованої моделі розвитку, яка поєднує внутрішні ресурси та міжнародні інвестиції, забезпечуючи синергетичний ефект економічного зростання. Реалізація цієї моделі сприятиме не лише відновленню економіки України, але й її трансформації в сучасну конкурентоспроможну економічну систему.

### ВИСНОВКИ

Таким чином, міжнародні інвестиції виступають системоутворюючим фактором післявоєнного відновлення економіки України, забезпечуючи не лише ресурсну базу розвитку, але й формуючи передумови для структурної модернізації та інтеграції у глобальні економічні процеси, що підтверджується результатами досліджень міжнародних організацій [2; 9].

Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку прикладних механізмів реалізації інвестиційної політики та оцінку ефективності впровадження запропонованої моделі в умовах постконфліктної трансформації економіки.

Отримані результати дослідження свідчать про необхідність формування комплексної державної політики у сфері залучення міжнародних інвестицій, яка має базуватися на поєднанні інституційних реформ, фінансових стимулів та інтеграції в міжнародні економічні структури [2; 11].

Важливим напрямом є створення механізмів довгострокового інвестування, що забезпечують стабільність економічного розвитку та зниження залежності від зовнішніх шоків, що підтверджується дослідженнями міжнародних організацій [9; 29].

Особливу увагу слід приділити розвитку партнерства між державою та приватним сектором, що дозволяє ефективно використовувати інвестиційні ресурси та забезпечити реалізацію масштабних інфраструктурних проєктів [13; 14]. Це сприятиме не лише відновленню економіки, але й формуванню нової моделі економічного зростання України. ■

### БІБЛІОГРАФІЯ

1. Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment. Washington, DC: World Bank, 2023. URL: <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099445209072239810>
2. Global Investment Competitiveness Report 2019/2020: Rebuilding Investor Confidence in Times of Uncertainty. Washington, DC: World Bank Publications, 2020. 232 p.
3. International Monetary Fund. (2023). *Ukraine Extended Fund Facility*. Washington, DC: IMF.
4. International Monetary Fund. (2023). *Fiscal Monitor*. Washington, DC: IMF.
5. International Monetary Fund. (2023). *Investment and Capital Flows Report*. Washington, DC: IMF.
6. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2023). *Investment Policy Reviews*. Paris: OECD Publishing. URL: [https://www.oecd.org/en/publications/oecd-investment-policy-reviews\\_19900910.html](https://www.oecd.org/en/publications/oecd-investment-policy-reviews_19900910.html)
7. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2023). *FDI in Figures*. Paris: OECD Publishing.
8. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2023). *Investment Outlook*. Paris: OECD Publishing.
9. United Nations Conference on Trade and Development. (2024). *World Investment Report*. Geneva: UNCTAD. URL: [https://unctad.org/system/files/official-document/wir2024\\_en.pdf](https://unctad.org/system/files/official-document/wir2024_en.pdf)
10. United Nations Conference on Trade and Development. (2024). *Investment Trends Monitor*. Geneva: UNCTAD. URL: <https://unctad.org/publication/global-investment-trends-monitor-no-48>
11. European Commission. (2023). *Ukraine Facility 2024–2027*. Brussels: European Commission.
12. European Commission. (2023). *Recovery and Reconstruction of Ukraine*. Brussels: European Commission. URL: [https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/recovery-and-reconstruction-ukraine\\_en](https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/recovery-and-reconstruction-ukraine_en)
13. European Investment Bank. (2023). *Ukraine Support Programme*. Luxembourg: EIB.
14. European Bank for Reconstruction and Development. (2023). *Ukraine Country Strategy 2018–2023*. London: EBRD. URL: <https://euneighbourseast.eu/news/publications/ebd-ukraine-country-strategy-2018-2023/>

15. European Bank for Reconstruction and Development. (2023). *Investment Climate in Ukraine*. London: EBRD.
16. Ministry of Economy of Ukraine. (2023). *Investment Policy of Ukraine*. Kyiv: Ministry of Economy.
17. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023). *Recovery Plan of Ukraine*. Kyiv: CMU.
18. UkraineInvest. (2023). *Investment Guide Ukraine*. Kyiv: UkraineInvest. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/en/invest-in-ukraine/guide/>
19. National Bank of Ukraine. (2023). *Investment Activity in Ukraine*. Kyiv: NBU.
20. State Statistics Service of Ukraine. (2023). *Foreign Direct Investment*. Kyiv: Ukrstat.
21. Dunning J. H. The Eclectic Paradigm of International Production: A Restatement and Some Possible Extensions. *The Eclectic Paradigm*. 2015. P. 50–84. DOI: [https://doi.org/10.1007/978-1-137-54471-1\\_3](https://doi.org/10.1007/978-1-137-54471-1_3)
22. Hymer S. H. The International Operations of National Firms: A Study of Direct Foreign Investment. Cambridge, MA: MIT Press, 1976. 275 p.
23. Blanchard O., Amighini A., Giavazzi F. *Macroeconomics: A European Perspective*. Pearson, 2021. 626 p.
24. Stiglitz J. *Investment and Risk*. World Bank Publications, 2000.
25. Sachs J. *Economic Development Strategies*. Columbia University Press, 2005.
26. Kiel Institute. *Ukraine Reconstruction Tracker*. Kiel: IfW, 2024.
27. Brookings Institution. *Post-war Reconstruction Economics*. Washington, DC: Brookings, 2023.
28. McKinsey Global Institute. *Rebuilding Economies after Crises*. New York: McKinsey, 2023.
29. World Economic Forum. *Future of Investment Flows*. Geneva: WEF, 2023.
30. Peterson Institute for International Economics. *Capital Flows and War Economies*. Washington, DC: PIIE, 2023.

## REFERENCES

- Blanchard O., Amighini A. & Giavazzi F. (2021). *Macroeconomics: A European Perspective*. Pearson.
- Brookings Institution (2023). *Post-war Reconstruction Economics*. Washington, DC: Brookings.
- Cabinet of Ministers of Ukraine (2023). *Recovery Plan of Ukraine*. Kyiv: CMU.
- Dunning J. H. (2015). The Eclectic Paradigm of International Production: A Restatement and Some Possible Extensions. *The Eclectic Paradigm* (p. 50–84) [https://doi.org/10.1007/978-1-137-54471-1\\_3](https://doi.org/10.1007/978-1-137-54471-1_3)
- European Bank for Reconstruction and Development. (2023). *Ukraine Country Strategy 2018–2023*. London: EBRD. <https://euneighbourseast.eu/news/publications/ebrd-ukraine-country-strategy-2018-2023/>
- European Bank for Reconstruction and Development (2023). *Investment Climate in Ukraine*. London: EBRD.
- European Commission (2023). *Ukraine Facility 2024–2027*. Brussels: European Commission.
- European Commission. (2023). *Recovery and Reconstruction of Ukraine*. Brussels: European Commission. [https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/recovery-and-reconstruction-ukraine\\_en](https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/recovery-and-reconstruction-ukraine_en)

- European Investment Bank (2023). *Ukraine Support Programme*. Luxembourg: EIB.
- Hymer S. H. (1976). *The International Operations of National Firms: A Study of Direct Foreign Investment*. Cambridge, MA: MIT Press.
- International Monetary Fund (2023). *Fiscal Monitor*. Washington, DC: IMF.
- International Monetary Fund (2023). *Ukraine Extended Fund Facility*. Washington, DC: IMF.
- International Monetary Fund (2023). *Investment and Capital Flows Report*. Washington, DC: IMF.
- Kiel Institute (2024). *Ukraine Reconstruction Tracker*. Kiel: IfW.
- McKinsey Global Institute (2023). *Rebuilding Economies after Crises*. New York: McKinsey.
- Ministry of Economy of Ukraine (2023). *Investment Policy of Ukraine*. Kyiv: Ministry of Economy.
- National Bank of Ukraine (2023). *Investment Activity in Ukraine*. Kyiv: NBU.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (2023). *Investment Outlook*. Paris: OECD Publishing.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (2023). *FDI in Figures*. Paris: OECD Publishing.
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2023). *Investment Policy Reviews*. Paris: OECD Publishing. [https://www.oecd.org/en/publications/oecd-investment-policy-reviews\\_19900910.html](https://www.oecd.org/en/publications/oecd-investment-policy-reviews_19900910.html)
- Peterson Institute for International Economics (2023). *Capital Flows and War Economies*. Washington, DC: PIIE.
- Sachs J. (2005). *Economic Development Strategies*. Columbia University Press.
- State Statistics Service of Ukraine (2023). *Foreign Direct Investment*. Kyiv: Ukrstat.
- Stiglitz J. (2000). *Investment and Risk*. World Bank Publications.
- UkraineInvest. (2023). *Investment Guide Ukraine*. Kyiv: UkraineInvest. <https://ukraineinvest.gov.ua/en/invest-in-ukraine/guide/>
- United Nations Conference on Trade and Development. (2024). *World Investment Report*. Geneva: UNCTAD. [https://unctad.org/system/files/official-document/wir2024\\_en.pdf](https://unctad.org/system/files/official-document/wir2024_en.pdf)
- United Nations Conference on Trade and Development. (2024). *Investment Trends Monitor*. Geneva: UNCTAD. <https://unctad.org/publication/global-investment-trends-monitor-no-48>
- World Bank. (2023). *Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment*. <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099445209072239810>
- World Bank Publications (2020). *Global Investment Competitiveness Report 2019/2020: Rebuilding Investor Confidence in Times of Uncertainty*. Washington, DC: World Bank Publications.
- World Economic Forum (2023). *Future of Investment Flows*. Geneva: WEF.

Стаття надійшла до редакції / Received: 11.04.2026  
 Статтю прийнято до публікації / Accepted: 24.04.2026  
 Оприлюднено / Published: 03.06.2026